

Uierinfecties droogstand

Dit artikel beschrijft de voortgang van het onderzoek naar intramammaire infecties op de uiergezondheid.

MARIA MORSELT, dierenarts en verslaggever

Er heeft in de loop van de laatste veertig jaar een verschuiving plaatsgevonden van koegebonden naar omgevingsgebonden mastitiskiemen. Het merendeel van deze infecties vindt zijn oorsprong in het begin van de droogstand en rondom afkalven. In 2011 is door Bradley een nieuwe studie opgezet. Aan deze studie deden twaalf bedrijven in zes landen mee. Het doel van de studie was om meer inzicht te krijgen in het moment van ontstaan van intramammaire infecties, de prevalentie en de impact van nieuwe infecties op de uiergezondheid. Daarnaast was het de bedoeling om risicofactoren voor nieuwe infecties en mogelijke verschillen tussen bedrijven in kaart te brengen.

Werkwijze

Twaalf melkveebedrijven uit België, Frankrijk, Polen, Spanje, Engeland en Nederland deden mee. Per land zaten ongeveer honderd koeien in de proef, deze werden allemaal rondom met de voor de veehouder gebruikelijke antibioticum-droogzetinjectoren behandeld en niet met 'teatsealers'. Alle koeien uit de proef werden rondom gemonsterd bij droogzetten en binnen zeven dagen na afkalven. Van deze kwartiermonsters werd bacteriologisch onderzoek gedaan en het celgetal bepaald. Op twee en zes weken na droogzetten werden er van één uierhelft monsters genomen voor bacteriologisch onderzoek. Vervolgens werd van elk geval van klinische mastitis tot honderd dagen na afkalven een melkmonster genomen. Naast de analyse van melkmonsters werden een aantal andere data verzameld, zoals koe- en droogzetgegevens, hygiënescore van de spenen, sluiting van het slotgat, conditiescore, de laatste drie celgetalmetingen (MPR) voor droogzetten en de melkgift bij het droogzetten.

Veel verschil tussen bedrijven

Van 418 koeien zijn op dit moment gegevens beschikbaar en inmiddels geanalyseerd en ze geven een eerste indruk van wat er in de droogstand gebeurt. Ten eerste varieert de gemiddelde melkproductie op het moment van droogzetten sterk tussen de bedrijven, ook binnen de bedrijven is de variatie zeer groot. De verandering in conditiescore tussen moment van droogzetten en afkalven is ook zeer wisselend tussen de twaalf bedrijven, maar op bedrijfsniveau is de schommeling klein. Een interessant gegeven is het percentage gesloten slotgaten tijdens de droogstand. Dit is gemeten tijdens elke monsternamming. In het begin van de droogstand was gemiddeld slechts 15 procent van de slotgaten goed gesloten, aan het einde van de droogstand was dit opgelopen naar 25 procent. Opvallend is dat op sommige bedrijven het percentage gesloten slotgaten in de loop van de droogstand flink stijgt en op andere bedrijven zelfs licht daalde. Het monsternen van 'droge' spenen is gevoelsmatig een tegenstrijdige handeling, maar het heeft bij geen van de honderd koeien in Nederland zichtbare uierontsteking tot gevolg gehad. Net als tijdens de lactatie is ook in de droogstand de variatie aan kiemen aanwezig in het uier enorm. De vraag is natuurlijk welke relevant zijn en in hoeverre er sprake is van tepelkanaal-infecties. Op de twee Nederlandse bedrijven is met name *CNS* en *C. bovis* gevonden.

Voorlopige conclusies

De preliminaire resultaten van deze studie laten nog veel ruimte voor vragen. Wat bepaalt de variatie in slotgatsluiting in het verloop van de droogstand? Wat is het effect van de hygiëne rondom droogzetten op intramammaire infecties? Hoe wordt er eigenlijk drooggezet op de bedrijven? Door

het grote aantal dieren is er veel informatie over risicofactoren beschikbaar, waar wellicht met een nadere analyse relevante adviezen voor de praktijk uitkomen. De belangrijkste voorlopige conclusie is: een advies voor een optimaal droogstandsmanagement is een advies op maat. §

Uiergezondheidspanel

Het UGP is een onafhankelijk discussieplatform op het gebied van uiergezondheid bij melkvee. Tweemaal per jaar komt het panel bijeen om recente ontwikkelingen over uiergezondheid te bespreken. Tijdens de laatste bijeenkomst presenteerde Frederik Waldeck de resultaten van een studie. Waldeck werkt als rundveedierenarts bij de Universitaire Landbouwhuisdieren Praktijk (ULP) in Harlingen. De ULP heeft in 2011-2012 meegedaan aan een Europese studie over de dynamiek en impact van intramammaire infecties ontstaan tijdens de droogstand. Boehringer Ingelheim BV faciliteert de organisatie en de verslaglegging van de bijeenkomsten. Meer informatie: www.uiergezondheidspanel.nl.

